

Қазақстан Республикасында экспорт-импорт валюта бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты бекіту туралы

Күшін жойған

Қаулы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 1998 жылғы 5 желтоқсан N 271 Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 1998 жылғы 4 ақпанда N 678 тіркелді. Күші жойылды - ҚР Ұлттық Банкі Басқармасының 2001 жылғы 5 қыркүйек N 343 қаулысымен. ~V011669

Қазақстан Республикасында экспорт-импорт валюта бақылауының жүйесін жетілдіру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы қаулы етеді:

1. Ұсынылып отырған Қазақстан Республикасында экспорт-импорт валюта бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықтың жаңа редакциясы бекітілсін және ол Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап күшіне енгізілсін.

2. Заң департаменті (Сизова С.И.):

а) осы қаулыны және Қазақстан Республикасында экспорт-импорт валюта

бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде тіркесін;

б) осы қаулыны және Қазақстан Республикасында экспорт-импорт валюта бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулықты Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің облыстық филиалдарына және екінші деңгейдегі банктерге жіберсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ә.З. Нәлібаевқа жүктелсін.

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі Басқармасының
1998 жылғы 5 желтоқсан N 271
қаулысымен бекітілген

Қазақстан Республикасында экспорт-импорт валюта
бақылауын ұйымдастыру туралы

Нұсқаулық

Осы Нұсқаулық Қазақстан Республикасында экспорттан шетел валютасымен және теңгемен валютаның толық және уақытылы түсуін (бұдан әрі - валюта түсімі), сондай-ақ шетел валютасымен және теңгемен валюта қаражатын импорт мақсатына пайдаланудың заңдылығы мен негізділігіне экспорт-импорт валюта бақылауын жүзеге асыру тәртібін белгілейді.

1. Экспорт-импорт валюта бақылауының мақсаты және бағыттары

1.1. Валюта бақылауының мақсаты валюта түсімінің толық және уақытылы түсуін, сондай-ақ шетел валютасы мен теңге қаражатын импорт мақсатына пайдаланудың заңдылығы мен негізділігін қамтамасыз ету болып табылады.

1.2. Валюта бақылауының негізгі бағыттары мыналар:

- жүргізілетін экспорт-импорт валюта операцияларының қолданылып жүрген заңға сәйкес келуін және қажет болған жағдайда тиісті лицензиялардың немесе тіркеу куәлігінің болуын анықтау;

- төлемдердің негізділігін тексеру;

- экспорт-импорт валюта операциялары жөніндегі есептің толық және дұрыс болуын тексеру.

1.3. Экспортерлер валюта түсімін Қазақстан Республикасының банктеріндегі өз шоттарына заңда белгіленген тәртіппен контрактте белгіленген мерзімде аударуды қамтамасыз етуге міндетті.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің тиісті лицензиясы болса, экспорт түсімін контрактта көрсетілген экспортердің шетел банкіндегі валюта шотына аударуға рұқсат етіледі.

Егер валюта түсімі контрактте белгіленген мерзімде және тауарды Қазақстан Республикасы аумағында кедендік ресімдеген күннен бастап 180 күннен астам уақытта түспеген жағдайда экспортер контрактті Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес тіркеуге міндетті.

1.4. Импортер Қазақстан Республикасына құны тауарға төленген ақша сомасына тең келетін тауарды әкелуге барлық шараларды қолдануға міндетті, ал өнім немесе тауар (бұдан әрі - тауар) әкелінбеген жағдайда - бұрын аударылған ақшаны контрактта белгіленген мерзімде, егер Ұлттық Банк берген лицензияда өзгеше көзделмеген болса, бірақ аударылған күннен бастап 180 күнтізбелік күннен кешіктірмей қайтаруы керек.

Занды тұлғалар - резиденттер мен резидент еместер арасында шетел валютасымен жүргізілген операциялар бойынша төлемдер аударым арқылы жүзеге асырылады. Импортталған тауар үшін ақыны импортер емес үшінші адам осындай шарт бойынша импортер мен төлейтін үшінші адам арасында тиісті шарт болғанда ғана төлей алады.

1.5. Сыртқы экономикалық контракттың әрқайсысы бойынша резиденттің шотын жүргізіп отыратын бір банк қол қоятын бір мәміле паспорты ресімделеді, оған кейіннен экспорттан түсім түсуге, не импорт бойынша төлем жасалуға тиіс.

1.6. Сыртқы экономикалық қызмет резидент-субъектілерінің экспорт-импорт операциялары бойынша кірістері мен шығыстары салық салу мақсатында Қазақстан Республикасының салық заңдарында белгіленген тәртіппен анықталады.

Кәсіпорындардың экспорт-импорт операциялары бойынша кірістері мен шығыстарының есебі Қазақстан Республикасында қабылданған бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес есептеу әдістері бойынша көрсетіледі.

Сыртқы экономикалық қызмет резидент-субъектілерінің экспорт-импорт операциялары бойынша тексерулерді қолданылып жүрген заңдарға сәйкес салық және кеден органдары жүзеге асырады.

2. Негізгі ұғымдар

Тауарлардың немесе өнімнің экспортына немесе импортына (бұдан әрі "тауар экспорты" және "тауар импорты") байланысты валюта операциялары жөніндегі құжаттарды ресімдеген кезде осы Нұсқаулықта мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

Экспорт бойынша:

экспортер - заңды немесе жеке тұлға - Қазақстан Республикасының кеден аумағынан тыс жерлерге тауарлар сатуға (шығаруға) контракт (шарт, келісім) жасайтын Қазақстан Республикасының резиденті;

банк - валюта операцияларын жүргізуге Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы бар, контракт бойынша экспорт түсімі келіп түсуге тиісті шотты жүргізетін банк (сонымен бірге оның филиалы) не банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым;

экспорт бойынша мәміле паспорты - осы Нұсқаулықта белгіленген нысанда жасалған валюта бақылауының құжаты, оны экспортер толтырады және онда сыртқы экономикалық мәміле туралы мәліметтер болады;

экспорт бойынша мәміле паспортының электронды көшірмесі - Кеден комитетінің тиісті бұйрығымен бекітілген форматқа сәйкес жасалған мәміле паспортының электронды көшірмесі;

экспорт жөніндегі материалдар жинағы - тауар экспортынан түскен валюта түсімін бақылау жөніндегі арнайы құжаттар жинағы. Материалдар жинағын кеден органы әрбір экспорттық контракт бойынша ресімдейді;

экспорт жөніндегі іс - тауар экспортынан түскен валюта түсімін бақылау жөніндегі арнайы құжаттар жинағы. Істі банк әрбір экспорттық контракт бойынша ресімдейді;

экспорт жөніндегі журнал - осы Нұсқаулықта көрсетілген валюта бақылауының кіріс және шығыс құжаттарын жеке есепке алу үшін банк пен кеден органы жүргізіп отыратын журнал;

банктің жауапты қызметкерлері - банктің атынан валюта бақылауын жүргізу жөнінде мәміле паспортына қол қоюға және басқа іс-әрекет жасауға уәкілдік берілген банк қызметкерлері;

кеден органының жауапты адамдары - кеден органының атынан валюта бақылауын жүргізу жөнінде экспорт бойынша мәміле паспортына қол қоюға және басқа іс-әрекет жасауға уәкілеттік берілген кеден органының қызметкерлері

Импорт бойынша:

импортер - заңды немесе жеке тұлға - Қазақстан Республикасының резиденті, оның атынан тауар сатып алуға және Қазақстан Республикасының кедендік аумағына әкелуге контракт (шарт, келісім) жасалады;

банк - банк операцияларын жүргізуге Ұлттық Банктің лицензиясы бар, контракт бойынша тауар импортына төлем жасалуға тиісті банк шотына қызмет көрсететін банк (сонымен бірге оның филиалы) не банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым;

импорт бойынша мәміле паспорты - осы Нұсқаулықта белгіленген нысанда жасалған валюта бақылауының құжаты, оны импортер толтырады және онда сыртқы экономикалық мәміле жөнінде мәліметтер болады;

импорт бойынша мәміле паспортының электронды көшірмесі (бұдан әрі МП электронды көшірмесі) - Кеден комитетінің тиісті бұйрығымен бекітілген форматқа сәйкес жасалған мәміле паспортының электронды көшірмесі;

импорт жөніндегі материалдар жинағы - тауар импорты кезінде шетел валютасын пайдалануға бақылау жасау жөніндегі арнайы құжаттар жинағы. Материалдар жинағын кеден органы әрбір импорттық контракт бойынша ресімдейді;

импорт жөніндегі іс - тауар импорты кезінде ақшаның пайдаланылуына бақылау жасау жөніндегі арнайы құжаттар жинағы. Істі банк әрбір импорттық контракт бойынша ресімдейді;

импорт жөніндегі журнал - осы Нұсқаулықта көрсетілген валюта бақылауының кіріс және шығыс құжаттарын жеке есепке алу үшін банк және

кеден органы жүргізіп отыратын журнал;

банктің жауапты қызметкерлері - банктің атынан валюта бақылауын жүргізу жөнінде мәміле паспортына қол қоюға және басқа іс-әрекет жасауға уәкілдік берілген банк қызметкерлері;

кеден органының жауапты адамдары - кеден органының атынан валюта бақылауын жүргізу жөнінде импорт бойынша мәміле паспортына қол қоюға және басқа іс-әрекет жасауға уәкілдік берілген кеден органының қызметкерлері.

3. Мәміле паспортын ресімдеудің жалпы шарттары

3.1. Экспортер/импортер контракт жасалғаннан кейін, уақытында, тараптардың кез келгені (резидент немесе резидент емес) өз міндеттемелерін орындауға кіріскен сәттен бастап кеден органында және банкте мәміле паспортын ресімдеуге міндетті.

3.2. Экспортер/импортер контракт шарттарына қарамастан (Қазақстан Республикасында тауардың кедендік ресімделуі аяқталғанға дейін немесе одан кейін төлем жасау) өз қызметі тіркелген аймақтағы кеден органында мәміле паспортын ресімдей бастайды.

3.3. Экспортер/импортер кеден органына мәміле паспортының 3 данасын береді. Сонымен бірге экспортер/импортер экспорт жөніндегі мәміле паспортымен қоса кеден органына экспорт жөніндегі мәміле паспортын жасауға негіз болған контракттың бір данасын және мәміле паспортының электронды көшірмесін беруге міндетті.

Экспортердың/импортердың экспорт жөніндегі мәміле паспортын ресімдеуінің нысаны мен тәртібі осы Нұсқаулыққа N 1 және N 3 қосымшаларда келтіріліп отыр.

3.4. Кеден органының жауапты адамы құжатты өткізген күнді есептемегенде екі жұмыс күні ішінде берілген құжаттарды қарайды, мәміле паспорты деректерінің контракт шарттарына сәйкес келуін тексереді және мәміле паспортын ресімдеуден бас тартуға негіз болмаса, экспортер/импортер берген мәміле паспортының данасына қол қояды.

Кеден органының жауапты адамы қол қойған, оның жеке нөмірлі мөрімен куәландырылған мәміле паспортының бірінші данасы экспортерге/импортерге қайтарылып, журналдың "шығыс" деген бағанында көрсетіледі. Журналдың нысаны осы Нұсқаулыққа N 2 қосымшада келтіріліп отыр.

Мәміле паспортының екінші данасы кеден органының экспорт/импорт жөніндегі материалдар сақталатын орын ашуына негіз болады.

Мәміле паспортының үшінші данасын кеден органы банкке жібереді, ол экспорт/импорт жөніндегі материалдар сақталатын орын ашуға негіз болады.

3.5. Экспортер/импортер кеден органынан мәміле паспортының бір данасын алғаннан кейін тез арада банкке контрактті, кеден органында ресімделген мәміле паспортын және оның электронды көшірмесін беруге міндетті.

3.6. Банктің жауапты қызметкері құжаттарды өткізген күнді есептемегенде екі жұмыс күні ішінде экспортер/импортер берген құжаттарды қарайды (экспортердің шотының бар-жоғын, мәміле паспортындағы қойылған қолдар мен мөрлердің экспортердің шоты бойынша бірінші болып қол қою құқығы бар адамдардың қойған қолдары мен мөрлерінің үлгілері бар құжаттағы қолдың үлгісіне сәйкес келуін, кеден органынан келіп түскен мәміле паспортындағы деректердің сәйкестігін және олардың контракт шарттарына сәйкес келуін тексереді). Мәміле паспортын ресімдеуде алшақтық жоқ болып, оны ресімдеуден бас тартуға негіз болмаса, банктің жауапты қызметкері экспортер/импортер берген мәміле паспортының данасына қол қойып, мөр басады да, оны экспортерге/импортерге қайтарып береді және дәл сол күні кеден органына банктің мәміле паспортын валюталық бақылауға алғанын растайтын тиісті хабарлама жібереді және банк мәліметтері базасына мәміле паспортының деректері туралы ақпарат енгізеді.

Экспортердың/импортердың шоты болмаған немесе қойған қолдары сәйкес келмеген жағдайда банк кеден органына мұндай факті жөнінде тез арада хабарлайды және мәміле паспортын ресімдеуге қабылдамайды. Хабарлау нысаны еркін жазылады.

3.7. Кеден органы шоттың бар екендігі жөнінде банктің хабарламасын алғаннан кейін қолданылып жүрген кеден заңдарына сәйкес осы мәміле паспорты бойынша тауарларды кедендік ресімдейді.

Кеден органы шоттың жоқ екендігі жөнінде банктің хабарламасын алғаннан кейін Қазақстан Республикасының кеден заңдарына сәйкес шара қолданады.

3.8. Контракт бойынша міндеттемелерді орындау мерзімі келгенде экспортер/импортер кеден органы мен банк қол қойып, мөр қойып куәландырылған мәміле паспортының бір данасын және басқа қажетті құжаттарды тікелей кеден органына (тауарды кедендік ресімдегенде) немесе банкке (төлем жасағанда) көрсетеді.

3.9. Импорт контрактін төлеу үшін импортер банктің төлем құжаттарын мәміле паспорты мен шетелдік әріптеспен жасалған контракт негізінде ресімдейді.

3.10. Банктік төлем құжаттарына енгізілген деректерді банк импорт жөніндегі мәміле паспортының және контрактінің деректерімен салыстырып тексереді.

3.11. Импорт бойынша мәміле паспортындағы, контракттағы және төлем құжатындағы мәліметтер сәйкес келген жағдайда банктің жауапты қызметкері импорт бойынша контрактқа төлем жасау үшін банктік құжатқа рұқсат визасын

қояды.

3.12. Мына төмендегі шарттардың кез келген біреуінің орындалмауы банк үшін мәміле паспортына қол қоюдан бас тартуға негіз болады:

- контракттегі деректердің экспорт жөніндегі мәміле паспортында көрсетілген мәліметтерге сәйкес келмеуі;

- контрактіде Қазақстан Республикасының валюта заңдарының талаптарына қайшы келетін шарттардың болуы;

- мәміле паспортының белгіленген талаптарды бұза отырып ресімделуі;

- контракт бойынша валюта түсімін осы Нұсқаулыққа сәйкес осы контракт бойынша экспортерлер болып табылмайтын заңды немесе жеке тұлғалардың шоттарына аударуды көздейтін шарттардың болуы;

- контрактіде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі экспортерге шет елде шетел банкінде шот ашуға берген лицензияда көзделген жағдайлардан басқа Қазақстан Республикасының банкінде экспортердің шотына валюта түсімін аударуды көздейтін шарттардың болмауы;

- контрактіде осы Нұсқаулықта белгіленген тәртіппен "Контрактің деректемелері мен шарттары" бөліміне сәйкес (N 1 және 3 қосымша) мәміле паспортын жасауға қажетті қандай да бір мәліметтердің болмауы;

- контрактта тауарды Қазақстан Республикасының аумағына әкелгенге дейін төлем жасау көзделген жағдайда, тауарды жеткізбеген кезде импортердің банктегі шотына импортталатын тауарға төлем жасауға аударылған ақшалай қаражатты қайтарудың нақты мерзімін белгілейтін шарттардың контрактта болмауы, оған:

- * егер төлем ретінде аккредитив көзделген;

- * импортер ақшаны қайтаруға банктік кепілдік берген жағдайлар кірмейді.

3.13. Мәміле паспортына қол қоюдан дәлелді бас тарту кезінде банк импортерге ол берген құжаттарды қайтарады және импортерге мәміле паспортын ресімдеу және контракт шарттарына тиісті өзгерістер енгізу жөнінде ұсыныстар береді.

3.14. Мәміле паспортына қол қоя отырып:

Экспортер өзіне:

- экспорт бойынша мәміле паспортында келтірілген мәліметтердің осы экспорт бойынша мәміле паспорты жасалған контракт шарттарына толық сәйкес келу;

- контракт бойынша экспорттан түскен валюта түсімін контрактта белгіленген мерзімде осы контракт бойынша бақылау агентінің қызметін атқаратын экспортердің банкіндегі шотына есептеу жауапкершілігін алады.

Импортер өзіне:

- экспорт бойынша мәміле паспортында келтірілген мәліметтердің осы

экспорт бойынша мәміле паспорты жасалған контракт шарттарына толық сәйкес келу;

- импортталған тауарды толық көлемде және контрактта белгіленген мерзімде алу немесе тауарды жеткізу мүмкін болмаған жағдайда, контракт бойынша бұрын шетелдік тарапқа аударылған алдын-ала жасалған төлем сомаларын импортердың импорт бойынша мәміле паспортында көрсетілген валюталық шотына белгіленген мерзімінде қайтару жауапкершілігін алады.

3.15. Тараптар контрактқа мәміле паспортын жасау кезінде бұрын пайдаланылған, осы контракт бойынша банк куәландырған мәліметтерді қозғайтын өзгерістер енгізген жағдайда экспортер/импортер аталған өзгерістер енгізілген күннен бастап он күн мерзімде, контрактқа енгізілген өзгерістер және/немесе толықтырулар негізінде импортталатын/экспортталатын тауарды кедендік ресімдеуге ұсынудан кешіктірмей, банкке:

- контрактқа толықтыруларды және/немесе өзгерістерді;
- мәміле паспортының нысанымен, бірақ тек қана мәліметтері анықталуға тиіс бағанды (позицияны) толтыра отырып жасалатын мәміле паспортына қосымша парақтарды ұсынады.

Мәміле паспортына қосымша парақтарды одан әрі ресімдеу мен пайдалану мәміле паспорты үшін көзделген тәртіппен жүзеге асырылады.

3.16. Банк пен кеден органы түскен және жөнелтілген құжаттарды валюталық бақылаудың кіріс және шығыс құжаттарын есепке алу журналына тіркеп отырады (NN 2, 4 қосымшалар).

4. Экспорттан және шетел валютасы мен теңге қаражатын импорт мақсатына пайдаланудан түскен валюта түсіміне бақылау жасау

4.1. Банк валюта түсімін экспортердің шотына есептеуді және импорт мақсатына арналған төлемдерді өткізуді осы Нұсқаулықтың талаптарына сәйкес мәміле паспортын ресімдегеннен кейін ғана жүргізеді.

4.2. Келіп түскен соманың бірдей болуын жеңілдету мақсатында экспортер контрактінің деректемелері мен осы контракт бойынша экспорт жөніндегі мәміле паспортының нөмірін экспортердің пайдасына ақша аударуға берілген төлем құжаттарында көрсету қажеттігі жөнінде шетелдік төлемшіні хабардар етеді.

Банкаралық құжатта экспорт бойынша нақты мәміле паспортына банктің сома аударуы үшін қажетті мәліметтер жоқ болған жағдайда, банк келіп түскен қаржыны транзиттік шотқа тіркейді және сонымен бір мезгілде оның атына бірдей етуге жатпайтын қаржы түскендігі туралы мәлімдейді. Экспортер банктің мәлімдемесін алған соң, экспорт бойынша мәміле паспортының нөмірі мен деректемелерін көрсете отырып, келіп түскен соманың жағдайы туралы банкке

екі жұмыс күнінің ішінде жазбаша хабарлауға міндетті.

4.3. Банк экспортердің пайдасына ақша келіп түскенін растайтын барлық алғашқы банк құжаттарының және импортер өткізген төлемдердің көшірмелерін экспорт/импорт бойынша тиісті істерге олардың бірдейлігіне қарай бөледі.

4.4. Банк кеден органдарына ай сайын келесі есеп берілетін айдың 5-ші күнінен кешіктірмей осы банкте қызмет көрсетілетін экспортерлердің мәміле паспорттары бойынша жүргізілген төлемдер туралы хабарлап отырады (хабарлама нысаны - N 5, 6 қосымша а), б)). Келіп түскен валюта түсімі және жасалған төлемдер туралы ақпараттар бақылау жүргізу мақсатында тиісінше банк пен кеден органы қалыптастыратын экспорт/импорт жөніндегі іс пен материалдар жинағына енгізіледі.

4.5. Кеден органы банктің хабарламасын алған соң экспорт бойынша келіп түскен валюта түсімі және импорт бойынша жүргізілген төлемдер туралы ақпаратты электрондық мәліметтер базасына енгізеді және контракт шартына импорт бойынша жүргізілген төлемдерге сәйкес валюта түсімінің және тауарлардың уақытында және толық түскендігін тексереді.

4.6. Егер контракт бойынша валюта коды төлем валютасы кодымен сәйкес келмесе, экспортер/импортер кеден органына контракт бойынша валюта бағамының төлем валютасына есебін қажетті түсіндірмесімен қоса береді. Кеден органы осы есепті контракт шарттарына сәйкес келуі және есепке салынатын бағамның нақтылығы тұрғысынан тексереді, егер есеп негізді деп танылған жағдайда, валюта түсімінің бұдан әрі экспорт кезінде төлемнің жаңа валютасымен немесе импорт кезінде тауарлармен түсуін ескереді.

Есептер Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілейтін шет ел валюталарының ресми бағамы арқылы немесе Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілейтін шет ел валюталарының теңгеге кросс-бағамы арқылы төлем күніне қарай жүзеге асырылады.

Экспортер/импортер ұсынған есеппен келіспеген жағдайда кеден органы экспорт/импортерға жазбаша хабарлап, экспорт/импортер жөніндегі материалдарға тиісті белгі түсіреді.

4.7. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми бағамымен немесе Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми бағамы негізіндегі кросс-бағамымен есептелген айырмашылық 10%-тен аспауы тиіс.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі ресми бағам, белгілемеген валюта бойынша контракт жасасқан жағдайда, экспортерге/ импортерге қызмет көрсететін банкке хабарлай отырып, осы валютаны есептеу АҚШ долларының ағымдағы рыноктық бағамы бойынша жасалады. Осыдан кейін теңгемен қайта есептеу Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі белгілеген теңгенің АҚШ долларына ресми бағамы бойынша жасалады.

4.8. Экспорттық түсім банкке толық көлемде түспесе немесе экспорт жөніндегі мәміле паспортында көрсетілген мерзім бұзылса, экспортер экспорт өнімін толық алуы үшін шаралар қолдануға міндетті, сонымен бірге кеден органына тәртіп бұзудың себептері туралы ақпарат беруі керек.

4.9. Егер контрактінің шарттарында тауарды бірнеше топпен жеткізу көзделген болса, ал төлем жасау келесі топтың нақты жеткізілуіне тәуелді болса, онда импортер төлем құжаттарымен бірге алынған тауарға кеден жүк декларациясының көшірмесін банкке тапсырады. Берілген құжаттар контракт талаптарына сәйкес келген жағдайда банктің жауапты қызметкері төлем құжатына рұқсат визасын қояды. Тауар түспеген жағдайда импортер тауардың түспеу себебінің негіздемесін және контракт шарттарының өзгеруі жөніндегі қосымша келісімді банкке беруі керек.

4.10. Егер импорт бойынша тауар толық көлемінде түспесе немесе импорт бойынша мәміле паспортында көрсетілген мерзімді бұза отырып түссе, импортер импорт бойынша тауарды толық алу үшін шара қолдануға немесе сонымен бір мезгілде кеден органына орын алған тәртіп бұзушылықтың себептері туралы ақпарат бере отырып, тауар импортына төлем жасау үшін аударылған ақша қаражатын қайтаруға міндетті. Түскен жүктердің бірдей болуын жеңілдету мақсаты үшін импортер жүк берушіні импортердің мекен-жайына жіберілетін және тауарлардың олардың пайдасына жөнелтілгенін қуаттайтын ілеспе құжаттарда контракт реквизиттері мен осы контракт бойынша импорт жөніндегі мәміле паспортының номерін көрсету қажеттігі туралы хабардар етеді.

4.11. Валюта түсімі толық немесе уақытында түспеген жағдайда кеден органы экспортерге Қазақстан Республикасының кеден заңында көзделген санкцияларды қолдануға, сондай-ақ тиісті ақпаратты салық және құқық қорғау органдарына және Ұлттық Банкке жіберуге құқылы.

4.12. Кеден органы импорт жөніндегі мәміле паспортының және контрактінің талаптарына сай тауарлардың уақтылы түсуіне бақылау жасайды. Тауардың түсу мерзімі бұзылған жағдайда кеден органдары орын алған тәртіп бұзушылық туралы салық және құқық қорғау органдарын хабардар етеді және импортерге Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген санкцияларды қолдануға құқылы.

4.13. Банктің валюталық бақылау агентінің осы бөлімде көзделген міндеттерін дұрыс атқармаған фактілерін анықталған жағдайда кеден органы тиісті ақпаратты Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіне жіберуге міндетті.

4.14. Банк пен кеден органы түскен және жөнелтілген құжаттарды валюталық бақылаудың кіріс және шығыс құжаттары журналында тіркеп отырады.

5. Қазақстан Республикасындағы экспорт-импорт операцияларына

бақылау жасау ісін техникалық қамтамасыз ету

5.1. Осы Нұсқаулықтың талаптарына сәйкес ресімделетін құжаттардағы мәліметтер банктер үшін банктік құпия, ал кеден органы үшін - қызметтік пайдалануға арналған ақпарат болып табылады. Банктер мен кеден органдары осы ақпараттың құпиялығын қамтамасыз етеді.

5.2. Кеден органымен жазбаша келісу және банктердің кеден органымен бірлесе отырып құжаттарды сақтау мен іркіліссіз жеткізуді қамтамасыз ететін процедурасын жасауы кезінде банктер құжаттармен электронды алмасуға көше алады.

5.3. Атауы мен почталық мекен-жайын өзгерткен банктер:

- өзгерту күнінен 10 күн бұрын бұл жайында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің облыстық филиалдарын және Қазақстан Республикасының кеден органдарын жеделхат арқылы хабардар етуге;

- осы банктерде шоттары бар барлық клиенттерге енгізілген өзгерістер жөнінде жазбаша хабарлауға;

- кеден органдарынан, сарапшылардан және импортерлерден олардың бұрынғы мекен-жайы мен бұрынғы атауына түскен корреспонденцияларды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне, кеден органына және банк клиенттеріне аталған ақпаратты жіберген уақыттан бастап 30 күн ішінде қабылдауды қамтамасыз етуге міндетті.

Кеден органы бұл жағдайда банктің аталған мәлідемесі негізінде тауарды мәміле паспортымен кедендік ресімдеуге 30 күн ішінде бұрынғы атауымен және почталық мекен-жайымен қабылдайды.

5.4. Қызмет көрсетуші банк өзгерген жағдайда экспортер (импортер) жаңа мәміле паспортына қол қойған күннен бастап үш күн мерзімде кеден органына жаңа мәміле паспортының көшірмесін ұсынуға тиіс.

5.5. Осы контракт бойынша ресімделген бұрынғы мәміле паспорты жарамсыз деп танылады. Кеден органдары осындай мәміле паспорттарын бере отырып ресімделетін тауарларды шығармайды (өткізбейді).

5.6. Егер ресімделген экспорт-импорт мәміледе тараптардың біреуінің контракті бойынша міндеттемесін нақты орындаған күннен бастап 180 күнтізбелік күннен асатын мерзімде ақшаның түсуі немесе аударылуы көзделген жағдайда, экспортер (импортер) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес мәміле паспортын ресімдегенге дейін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінен тиісті лицензия немесе мәміле паспортының көшірмесіне міндетті түрдегі қосымша болып табылатын тіркеу туралы куәлік алуға міндетті.

5.7. Валюта түсімі шетелдік сатып алушыдан осы контракт бойынша мәміле паспортын ресімдейтін банкке түскен жағдайда, банк теңестірілуге келмейтін соманың келіп түскендігі жөнінде экспортерді хабардар етуге міндетті және контрактінің деректемелері және экспорт жөніндегі мәміле паспортының номері көрсетілген соманың жағдайы туралы экспортерден жазбаша ақпарат алғанға дейін сома транзиттік шотқа тіркеледі. Экспортер банкке түскен ақшаны толық сомасында аталған мәміле паспортын ресімдейтін банктегі өзінің валюталық шотына аударуға тапсырма беруге міндетті. Экспортер ақша аударуға тапсырмамен бірге банк куәландырған мәміле паспортының данасын береді, ол ақша аударуға өтінішпен бірге түсімді алған банк үшін аударымды жүзеге асыруға негіз болады.

6. Валюталық бақылау органдары мен агенттері

6.1. Қазақстан Республикасында валюталық бақылауды валюталық бақылау органдары және агенттері өз құзырлары шегінде қолданылып жүрген заңдарға сәйкес жүзеге асырады.

6.2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Қазақстан Республикасының кеден органдарын нақты почталық мекен-жайларын көрсете отырып, барлық банктер мен олардың филиалдарының тізімдерімен жедел түрде қамтамасыз етеді, аталған мәліметтерге кез келген өзгерістерді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі бекіткен валютаның ресми бағамы туралы ақпараттарды уақытында жеткізеді.

6.3. Валюталық бақылау агенттері өз құзырлары шегінде Қазақстан Республикасында экспортерлер мен импортерлер жүргізген валюталық операцияларға, осы операциялардың қолданылып жүрген заңдарға, лицензия шарттарына сәйкес келуіне бақылау жасайды.

6.4. Кеден комитеті экспорт-импорт валюта бақылауының нәтижелері туралы жиынтық ақпаратты келісілген тәртіппен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіне жібереді (N 6 қосымша).

6.5. Кеден органдары жабық мәміле паспорты туралы ақпаратты келесі есеп беретін айдың 5-ші күнінен кешіктірмей банктерге береді (N 7 қосымша а), б)).

6.6. Банк Ұлттық Банктің лицензиясымен немесе тіркеу куәлігімен жүзеге асырылатын экспорт-импорт контрактілер бойынша ресімделген мәміле паспортының негізінде барлық келіп түскен/аударылған ақша туралы ақпаратты ай сайын келесі есеп беретін айдың 5-ші күнінен кешіктірмей Ұлттық Банкке береді (N 8 қосымша а), б)).

6.7. Банк тоқсан сайын есеп беріп отырған айдан кейінгі айдың 10-нан кешіктірмей Ұлттық Банкке экспорт-импорт валюта бақылауының нәтижелері

туралы жиынтық ақпарат беріп отырады (N 9 қосымша).

7. Экспортерлер мен импортерлердің құқықтары мен міндеттері

7.1. Қазақстан Республикасында экспорт-импорт валюталық операцияларды жүзеге асыратын экспортерлер мен импортерлердің:

1) валюталық бақылау органдары мен агенттері жүргізген тексеру актілерімен танысуға;

2) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен валюталық бақылау органдары мен агенттерінің іс-әрекетіне шағым беруге;

3) Қазақстан Республикасының басқа да заңдық және нормативтік құқықтық актілерімен көзделген басқа да іс-әрекет жасауға құқылы.

7.2. Қазақстан Республикасында экспорт-импорт валюталық операцияларды жүзеге асыратын экспортерлер мен импортерлер:

1) валюталық бақылау органдары мен агенттеріне экспорт-импорт операциялардың жүзеге асырылғандығы туралы барлық сұралған құжаттар мен ақпараттарды беруге;

2) валюталық бақылау органдарының қызметкерлерін экспорт-импорт операцияларды жүзеге асыруға байланысты кез-келген құжаттарға тексеру жүргізуге жіберуге;

3) валюталық бақылау органдары мен агенттеріне олардың тексеру жүргізуі барысында және тексеру қорытындылары бойынша түсініктемелер беруге;

4) валюталық бақылау органдары мен агенттері жүргізген тексеру актісінде баяндалған фактілермен келіспеген жағдайда, осы актіге қол қоюдан бас тарту себебіне жазбаша түсінік беруге;

5) өздері жүргізген экспорт-импорт операциялар бойынша, олардың контракттың қолданылу мерзімі ішінде сақталуын қамтамасыз ете отырып есебін жүргізуге және есеп жасауға;

6) валюталық бақылау органдарының анықталған тәртіп бұзушылықты жою жөніндегі талаптарын (нұсқауларын, ұйғарымдарын) орындауға;

7) қолданылып жүрген заңдарда белгіленген басқа да міндеттерді орындауға міндетті.

8. Жеке жағдайлар

8.1. Мынадай жағдайларда мәміле паспортын ресімдеу талап етілмейді:

- уәкілетті банктер шетел банкіндегі коршоттың жазбаша үзіндісі негізінде шет елдегі коршоттарындағы кеден шекарасынан өткізетін валюталарын алып

кірген кезде мәміле паспортын ресімдеудің қажеті жоқ. Валютаны кедендік ресімдеу кезінде жазбаша үзінді жоқ болса, оны алғаннан кейін беретіндігі туралы банктің кепілхаты болғанда ресімделеді;

- Ұлттық Банк бағалы металды шет елдегі металл шоттарына орналастыру үшін алып шыққанда;

- республиканың кеден шекарасы арқылы тауар өткізуді көздемейтін және тиісінше кедендік ресімдеуді қажет етпейтін контракттар бойынша талап етілмейді.

8.2. Мынадай жағдайларда мәміле паспортын ресімдеу қажет:

- бес мыңнан аса АҚШ долларына барабар сомаға жасалған контракттар бойынша.

Бұған қоса валюталық бақылаудың агенттері ретінде банктер және валюталық бақылау органы ретінде кеден органдары экспорттаушылардың / импорттаушылардың сыртқы экономикалық операцияларына бақылауды жүзеге асырады және есеп беретін айдан кейінгі айдың 15-іне қарай тоқсан сайын банктер бес мыңнан аса АҚШ долларына барабар сомаға жасалған контракттар бойынша ақпаратты Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне, ал Кеден органдары осы Нұсқаулықта көзделген үлгілер бойынша (N 10 а), б), N 11 а), б) қосымшалары));

- Қазақстан Республикасының кеден шекарасынан тауарды сатып алу-сату контракттары (шарттары, келісімдері) бойынша тауарды өткізген кезде, сондай-ақ тауарды (еркін айналым үшін экспорт/шығару) қызмет көрсетуге арналған контракттар бойынша өткізген кезде;

- жалға беру, өңдеу (Қазақстан тауарларын Қазақстан Республикасының кеден аймағынан тыс жерде өңдеуден басқа), комиссия шарттарына және тауарға деген меншік құқының экспорттан (еркін айналымға арналған шығарудан) басқа режимдегі шетелдік (республиканың кеден аумағынан алып кетер кезде), қазақстандық (кеден аумағына алып кірер кезде) тұлғаға берілуін көздемейтін басқа шарттарға сәйкес кеденде бұрын ресімделген тауарды экспортқа шығару үшін республиканың кеден органдарына мәлімдер алдында. Мұндай жағдайда мәміленің паспортын ресімдеуді кеден органдары жүргізеді.

8.3. Тауарды телекоммуникациялық желі арқылы жасалған мәміле бойынша жеткізген жағдайда, сондай-ақ контракттар (шарттар, келісімдер) болмағанда паспортты ресімдеу инвойс негізінде жүзеге асырылады, инвойста мәміле паспортының бағандарын толтыруға қажетті барлық мәліметтер болады, ал сомалар және мәміле паспортын толтыруға қажетті басқа деректер - осындай контракттарға қосымшаларды, спецификацияларды немесе инвойстарды белгілемейтін ұзақ мерзімді контракттар бойынша контракт шарттарында қалай көзделгендігіне қарай жеткізіледі. Осы орайда банктің экспорттаушылары/

импорттаушылары осындай инвойстардың, қосымшалардың немесе спецификациялардың деректемелеріне сәйкес аударылатын сомалардың сәйкестендірілуін қамтамасыз етуге тиіс, бұл туралы мәміле паспортын ресімдеген кезде экспорттаушыға/импорттаушыға хабарлама беру қажет.

8.4. Есеп айырысуды дистрибьютер шоты арқылы жүргізуді белгілейтін, әкелінетін тауарларды еркін айналым үшін шығару тәртібі бойынша ресімделетін дистрибьютер келісімдері бойынша ресімдеуге мәміле паспортын ашық бағандарымен қабылдауға болады, оларды тауарды кедендік ресімдеу алдында немесе банктер осы нұсқаулықта белгіленген тәртіпке сәйкес мәміле паспортының қосымша беттерінде төлем жасар алдында мына ерекшеліктерді ескере отырып толтырады:

- осындай беттерді толтыруға инвойстар негіз болады;
- кеден органдары кедендік ресімдеуді мәміленің паспорты бойынша және оның қосымша беттері бойынша жүзеге асырады.

Аталған тәртіп дилерлік келісімдер бойынша әкелінетін тауарға да қолданылады.

8.5. Шет елдегі шоттары бойынша банкпен есеп айырысуды көздейтін контракттар бойынша жасалатын мәміленің паспорты оларды ашуға Ұлттық Банктің лицензиясы болған жағдайда мынадай ерекшеліктерімен бірге толтырылады:

"Банк деректемелері" деген бөлімде Қазақстан резидентінің шоты ашылған шетел банкінің деректемелері көрсетіледі;

- "Уәкілетті адамдардың қолдары" деген бөлімде шетел банкі тарапынан сөз беру талап етілмейді, себебі Ұлттық Банктің лицензиясы шет елде шоттың бар екендігінің дәлелі және осындай шоттың бар екендігін шетелдік банктің растауы болып табылады, ал тауарды республиканың кеден шекарасы арқылы өткізетін уәкілетті банктер үшін шетелдік банктің коршот ашу туралы хабарламасы осындай растау болып табылады;

- валюта бақылауын жүзеге асыру үшін валюталық пайданың түскенін (тауардың төленген ақысын) мыналар растайды: банктер тауар алған кезде - шетел банкіндегі коршоттың үзіндісі (кеден органында үзіндінің банктің коршоттан төлеген валюта сомасын растайтын бөлігінің куәландырылған көшірмесі қалады); басқа адамдар үшін - нақты резидент үшін шетел банкінде ашылған шот бойынша ақшаның жылжуы туралы кеден органдарының сұратуы бойынша Ұлттық Банктің жіберетін хабарламасы.

8.6. Контракт үшін үшінші адам-резидент төлеген кезде мәміле паспорты төрт дана етіліп ресімделеді (тараптар үшін бір данадан - импорттаушы, үшінші адам, кеден органы және үшінші адамның банкі). Мұндай жағдайда мәміле паспортын кеден органына ресімдетуге үшінші адамның қатысуымен импорттаушы апарды

. Осы орайда кеден органы мәміле паспортының бір данасын үшінші адамға қызмет ететін банкке жібереді, ол банк кеден органына шоттың бар екендігі және үшінші адамның қолының сәйкес келетіндігі туралы хабарлама жібереді, соңынан кеден органына осы Нұсқаулықтың талаптарына сәйкес жасалған төлемдер туралы хабарлама жіберіледі;

- импорт контракты үшін резидент емес төлегенде импорттаушы кеден органына үшінші адаммен-резидент емеспен жасасқан тиісті шартты өткізеді. " Банк деректері" деген бөлімде резидент емес үшінші адамның банкінің деректемелері көрсетіледі. Тиісінше мәміленің паспортында бұл банктің қолы керек болмайды. Осындай контракт бойынша тауар үшін төлеу туралы банктің хабарламасының орнына импорттаушы контракт үшін үшінші адам-резидент емес төлегенін растайтын құжат тапсырады (шоттың үзіндісі, телекс және т.б.);

- импорт контракты үшін үшінші адам-резидент емес импорттаушыға кредит шартын жасап кредит беру арқылы төлесе, онда мұндай жағдайда қаражат Қазақстан Республикасының валюта заңдарының талаптарына сәйкес импорттаушының Қазақстан Республикасының уәкілетті банкінде ашылған шотына немесе оның Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінен алған лицензиясына сәйкес шет елдегі шетел банкінде ашылған шотына міндетті түрде жазылуға тиіс, кейін импорттық контрактқа сол шоттан төленеді.

8.7. Есеп айырысудың аккредитивтік түрі бойынша банктің хабарламасы кеден органдарына аккредитив жабылғанда емес, нақты төленгенде жіберіледі.

8.8. Төлем құралы ретінде вексельді пайдалануды сыртқы сауда мәмілелерін жүзеге асырған кезде кеден органдары мен банктер мыналарды тексеруге тиіс:

- тауар Қазақстан Республикасының кеден шекарасынан контрактқа сәйкес өткізілетін болғандықтан, контрактта төлем құралы ретінде вексельдің пайдаланылуын көздейтін төлем шарттарының болуы;

- вексельдегі мәтіннің заңдарға сәйкес болуы (міндетті деректемелердің болуы, индоссаменттер қатарының үздіксіздігі және басқа).

Сыртқы сауда операцияларын төлем құралы ретінде вексельді пайдаланып жүзеге асыратын экспорттаушының міндетіне банкке және кеден органына вексель бойынша төлемді алғанын немесе оған арналған құқықты үшінші адамға бергенін растайтын құжаттарды дереу беру кіреді.

8.9. Мемлекет кепілдігімен қамтамасыз етілген шетелдік кредит желілері бойынша, сондай-ақ халықаралық қаржы ұйымдарының (ХКДБ, ЕКДБ, АДБ және т.б.) заемдарының қайтарылатын қаражаты есебінен сатып алынатын тауарға қатысты. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес аталған операцияларды тіркеу жүзеге асырылмайды. Кредит желісі бойынша қаражатты қайтару заемшыға қызмет көрсететін банк емес, басқа банк арқылы жүзеге аспаған жағдайда (мысалы кредиттің бюджет

қаржысы есебінен өтелуі), мәміле паспортының "Банк деректемелері" деген бөлімінде экспорттаушы шот ашқан банк емес, шетелдік кредиторға/банкке кредит және заем қаржыларын қайтаратын банк көрсетіледі. Мұндай мәміле жасағанда кеден органы мәміле паспортының толтырылған данасын "Банк деректемелері" деген бөлімде көрсетілген банкке жібереді, сол банктен кредит (заем) бойынша ақша қаражатын қайтарғанына қарай хабарлама түсетін болады.

8.10. Ақпарат тасымалшыларын (магнит дискілерді, магнит таспаларды, компакт-дисктерді, қағаздан жасалған ақпарат тасымалшыларын және т.б.) Қазақстан Республикасының кеден аумағына алып кірген және Қазақстан Республикасының кеден аумағынан алып шыққан кезде оларға жазылған ақпаратпен бірге мәміле паспорты ақпараттың өзінің және оның тасымалшысының құнының сомасы бойынша ресімделеді.

8.11. Лизинг (жалдау шарттары) бойынша мәміле паспорты алып кіретін жабдықтың жүк-кеден декларациясында мәлімделген құны бойынша ресімделеді.

9. Банктердің осы Нұсқаулықты бұзғаны үшін жауапкершілігі

9.1. Банктерге осы Нұсқаулық талаптарын бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарына сәйкес жауап береді.

9.2. Банктердің осы Нұсқаулық нормаларын ұдайы бұзғаны үшін валюталық бақылау органдарының өз өкілеттігі шегінде санкциялар қолдануға құқығы бар.

10. Экспортерлер мен импортерлердің осы Нұсқаулықты бұзғаны үшін жауапкершілігі

10.1. Экспортер (импортер) куәландырылған соң жалған мәміле паспортын жасағаны - түзету енгізгені немесе банктің жауапты қызметкерінің қолын және/немесе банктің мөрін және кеден органының лауазымды адамының қолы мен оның мөрін жасағаны үшін, мәміле паспортында көрсетілген тауарға сәйкес келмейтін тауарды Республикаға әкелгені немесе одан тысқары жерлерге шығарғаны, сондай-ақ осы Нұсқаулықтың талаптарын сақтамағаны үшін Қазақстан Республикасының кеден, әкімшілік және қылмыстық заңдарына сәйкес жауап береді.

11. Экспортер, импортер қызметкерлердің және валюталық бақылау

органдары мен агенттерінің лауазымды адамдарының осы нұсқаулық талаптарын бұзғаны үшін жауапкершілігі

11.1. Экспортер, импортер жауапты қызметкерлер және валюталық бақылау органдары мен агенттерінің лауазымды адамдары осы Нұсқаулықтың талаптарын бұзғаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес қылмыстық, әкімшілік және азаматтық-құқықтық жауапкершілік арқалайды.

11.2. Валюталық бақылау органдары мен агенттерінің лауазымды адамдарына валюталық бақылау қызметін атқару кезінде өздеріне мәлім болған ақпараттарды жария еткені үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауап береді.

12. Қорытынды ережелер

12.1. Осы Нұсқаулық күшіне енгенге дейін экспорт-импорт контракттар жасаған экспортерлер (импортерлер), егер контракттар бойынша есеп аяқталмаған жағдайда, осы Нұсқаулық күшіне енген күннен бастап бір ай мерзімде осы Нұсқаулықтың талаптарына сәйкес мәміле паспортын ресімдеуге міндетті.

Қазақстан Республикасының	Қазақстан Республикасы
Кіріс министрінің міндетін	Ұлттық Банкінің
атқарушы	Төрағасы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі

Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы

№ 271 қаулысымен бекітілген

Қазақстан Республикасында экспорт-
импорт валюта бақылауын ұйымдастыру
туралы Нұсқаулыққа
№ 1 қосымша

№ 11 (12) экспорт жөніндегі мәміле
паспорты

_____ ж.

Экспортер банктің деректемелері

Атауы _____

Филиалы _____

Мекен-жайы _____

СТН _____

Экспортердің деректемелері

Атауы _____

ОКПО коды _____

Мекен-жайы _____

Банк шотының номері _____

Салық тіркеу нөмері _____

Салық органының мекен-жайы _____

Басшының паспорттық мәліметтері _____

Шетелдік сатып алушының деректемелері

Атауы _____

Ел _____

Мекен-жайы _____

Сатып алушы банктің Деректемелері _____

Деректемелер және контрактінің шарттары:

Нөмері _____ Соңғы күні _____

Күні _____ Төлем валютасы _____

Контракт сомасы _____ Төлем валютасының коды _____

Тауар _____

Порт, белгіленген станция _____

Контракт бойынша валюта _____ Есеп нысаны _____

Контракт бойынша валюта коды _____ Түсімнің келіп түсуі _____

Валюталық ескертпе _____

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы

Лицензияның номері _____ Күні _____

Тіркелу куәлігі _____

Сенім білдірілген адамдардың қолы:

Банктің атынан Экспортердің атынан Кеден органының атынан

лауазымы _____ лауазымы _____ лауазымы _____

Аты-жөні(қолы) _____ Аты-жөні(қолы) _____ Аты-жөні(қолы) _____

М.О. күні _____ М.О. күні _____ М.О. күні _____

Банктің, кеден органының ерекше белгілері

_____
_____

Мәміле паспортын ресімдеу

Тәртібі

"Экспорт жөніндегі мәміле паспорты" - қисық сызықпен белгіленген төрт бөліктен тұратын мәміле паспортының күрделі коды көрсетіледі:

- бірінші бөлігі екі араб санынан тұрады, оның "1" деген бірінші саны осы экспорт жөніндегі мәміле паспортының тауар экспортынан келіп түскен валюта түсіміне валюталық бақылау жасауға арналған, ал "1" деген екінші саны

мәміленің осы паспорты бойынша алдын ала төлем жасайтын орны, немесе "2" - тауардың кедендік ресімделгенін көрсетеді;

- екінші бөлігі ОКПО (мекемелер мен ұйымдардың жалпы классификаторы) бойынша банк кодын құрайтын сегіз саннан тұрады;

- үшінші бөлігі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі банк филиалына берген номерден тұратын үш саннан тұрады. Банктің бас кеңсесінде есеп жүргізген кезде немесе филиалдары болмағанда бұл бөлікке "000" қойылады;

- төртінші бөлігі журналға сәйкес осы экспорт жөніндегі мәміле паспортының рет номерінен тұрады. Мәміле паспортының жылдар бойынша номерлерін бірыңғайландыру мақсатында рет номерінің алдына ағымдағы жылдың соңғы саны жазылып, одан кейін нүкте қойылады (мысалы, 11/00000000/000/9. 12) "экспорт жөніндегі мәміле паспорты" деген бағанның астына оның N 2 үлгідегі журналға тіркелген күні көрсетіледі.

"Банк деректемелері" бөлімі былайша толтырылады

"Атауы" деген бағанға осы экспорт жөніндегі мәміле паспортына қол қойған банктің аты толық көрсетіледі.

"Филиал" деген бағанға экспортердің шоты жүргізілетін филиалдың толық аты көрсетіледі, бұдан әріде экспорт жөніндегі мәміле паспортының "шот номері" бағанында көрсетіледі. Көрсетілген шот банк филиалында жүргізілген жағдайда ғана толтырылады.

"Мекен-жайы" деген бағанға экспортер шотын жүргізуші банктің (немесе экспортердің шоты банк филиалында жүргізілсе, банк филиалының) толық почталық мекен-жайы көрсетіледі.

СТН бағанында салық органында банк тіркелген салық төлеушінің тіркеу нөмірі көрсетіледі.

"Экспортердің деректемелері" бөлімі былайша толтырылады:

"Атауы" деген бағанда мәміле паспортына қол қойған экспортердің толық ресми аты көрсетіледі.

"ОКПО коды" деген бағанда мәміле паспортына қол қойған экспортердің оған мемлекеттік статистика органы берген сегіз таңбалы коды көрсетіледі.

"Мекен-жайы" деген бағанда экспорт жөніндегі мәміле паспортына қол қойған экспортердің толық почталық мекен-жайы көрсетіледі.

"Банк шотының номері" деген бағанда мәміле паспортына қол қойған экспортердің осы мәміле паспортында көрсетілген контракті бойынша валюталық түсім түсуі тиіс валюталық шотының номері көрсетіледі.

"СТН" бағанында экспортердің салық органында салық төлеуші ретінде тіркелген тіркеу номері көрсетіледі.

"Салық органының мекен-жайы" деген бағанда экспортердің тіркелген жері бойынша салық органдарының мекен-жайы көрсетіледі.

"Басшының паспорттық мәліметтері бағанында мәміле паспортына қол қойған паспорттың N, кім бергендігі және қашан берілгені көрсетіледі.

"Шет ел сатып алушысының деректемелері" бөлімі былайша толтырылады:
"Атауы" деген бағанда осы экспорт жөніндегі мәміле паспорты негізінде жасалған контрактіде көрсетілген түрдегі экспортталатын тауарларды шет елдік сатып алушының аты көрсетіледі.

"Ел" деген бағанда контрактіге сәйкес осы мәміле паспорты жасалған сатып алушы тұратын елдің атауы көрсетіледі.

"Мекен-жайы" деген бағанда осы экспорт жөніндегі мәміле паспорты негізінде жасалған контрактінің шарттарына сәйкес шет ел сатып алушысының заңды мекен-жайы көрсетіледі.

"Сатып алушы банктің деректемелері" деген бағанда шет ел сатып алушысына қызмет көрсететін банктің мекен-жайы мен деректемелері көрсетіледі. Егер контрактіде деректемелер көрсетілсе осы баған толтырылады. Осы бағанда көрсетілген мәліметтер мәміленің ресімделген паспорты бойынша шетел тарапының басқа банктік деректемелер арқылы ақша аударымы кезінде төлем бірдейлігінен бас тартуға негіз бола алмайды.

"Контрактінің деректемелері мен шарттары" бөлімі былайша толтырылады:
"Номері" деген бағанда осы экспорт жөніндегі мәміле паспорты негізінде жасалған контрактінің нөмірі көрсетіледі.

"Күні" деген бағанда контрактіге қол қойылған күні көрсетіледі.

"Контракт сомасы" деген бағанда осы контрактіге сәйкес экспортталатын тауарлардың жалпы құны көрсетіледі.

"Тауар" деген бағанда контракт бойынша тауардың аты көрсетіледі. Тауардың бірнеше атауы болғанда оларды үтір арқылы бөліп, немесе мәміле паспортын ресімдеу үшін көзделген тәртіпке сәйкес тауарға қосымша тізбек жасау арқылы көрсету керек.

"Айлақ, межелі станция" деген бағанда сатып алушының еліндегі жүк жеткізілетін орын көрсетіледі. Бірнеше орын болған жағдайда баған "Тауар" бағаны сияқты толтырылады.

"Контракт бойынша валюта" деген бағанда "Кедендік жүк декларациясын толтыру тәртібі туралы" Мемлекеттік кеден комитетінің нұсқаулығы негізінде республикалық кеден органдары қолданатын валюталар классификаторына сәйкес контракт сомасы белгіленген валюта атауы көрсетіледі.

"Контракт бойынша валюта коды" деген бағанда "Кедендік жүк

декларациясын толтыру тәртібі туралы" Мемлекеттік кеден комитетінің Нұсқаулығы негізінде республикалық кеден органдары қолданатын валюталар классификаторына сәйкес контракт бойынша валюта коды көрсетіледі.

"Валюталық ескертпе" деген бағанда контракт бойынша валюта төлеміне валюта бағамын есептеу тәсілі көрсетіледі ("контракт бойынша валюта" мен " төлем валютасы" сәйкес келмегенде ғана толтырылады).

"Соңғы төлем" деген бағанда осы экспорт бойынша мәміле паспорты негізінде жасалған контракт бойынша соңғы төлемнің экспортердің валюта шотына келіп түсуінің есеп айырысу күні көрсетіледі. "Соңғы төлемді" экспортер болжанған соңғы кедендік ресімдеу күніне "түсімнің келіп түсуі" деген бағанда көрсетілген, контракт шарты бойынша түсімінің рұқсат етілген келіп түсу мерзімін қоса отырып өз бетінше есептейді.

"Төлем валютасы" деген бағанда "Кедендік жүк декларациясын толтыру тәртібі туралы" Мемлекеттік кеден комитетінің нұсқаулығы негізінде республикалық кеден органдары қолданатын валюталар классификаторына сәйкес экспортталатын тауардың төлемі жүргізілетін валютаның аты көрсетіледі.

"Төлем валютасының коды" деген бағанда "Кедендік жүк декларациясын толтыру тәртібі туралы" Мемлекеттік кеден комитетінің нұсқаулығы негізінде республикалық кеден органдары қолданатын валюталар классификаторына сәйкес төлем валютасының коды көрсетіледі.

"Есеп айырысу түрі" деген бағанда контрактідегі шарттарға сәйкес (төменде келтірілген классификаторға сай) экспортталатын тауар үшін қолданылатын есеп айырысу түрінің коды көрсетіледі:

Есеп айырысу нысаны коды

Аванстық төлем (алдын ала төлеу)	00
аккредитив	10
инкассо	20
аударым	30
басқалары	40

Есеп айырысудың аралас түрі қолданылуы мүмкін, онда бағанға екі код жазылады.

"Түсімнің келіп түсуі" бағанында төменде келтірілген классификаторға сай тауар экспортынан валюта түсімі келіп түскендегі есеп айырысу мерзімінің коды көрсетіледі:

Түсімнің келіп түсу мерзімі Коды

Аванстық төлем	00
30 күн ішінде	01
60 күн ішінде	02
90 күн ішінде	03
120 күн ішінде	04
150 күн ішінде	05
180 күн ішінде	06
9 ай ішінде	09
12 ай ішінде	12
18 ай ішінде	18
2 жыл ішінде	22
3 жыл ішінде	23
4 жыл ішінде	24
5-9 жыл ішінде	25, 26, 27, 28, 29
10 жыл ішінде және одан да көп	30

Тауар экспортынан түсетін валюта түсімнің келіп түсу мерзімін экспортер Қазақстан Республикасы мен басқа елдердің аумағымен тауарлардың жылжу уақытының және банк құжаттарының, контракт жөніндегі төлем шарттарының өту уақытын және басқа факторларды ескере отырып өз бетінше белгілейді. Көрсетілген мерзім тауарларды кедендік ресімдеу күнінен бастап есептеледі.

"Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы" бөлімі Валюта түсімі банк шотына түспей келіп түскен, шетел банкінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі осы экспортерге берген лицензия негізінде ашылған экспортердің шотына валюта түсімі есептелген жағдайда толтырылады (егер контракт шарттарында резиденттің жабдықтаушы қоймасынан тауар алуы және оны республика аумағына әкелмеуі көзделген жағдайда, импортер кеден органына осы тауардың меншік құқына ие болатыннан растайтын дәлелді құжаттарды (қабылдау-өткізу актісін, балансын және т.б.) беруге тиіс. Сонымен бірге тауарға меншік құқының нақты өту кезінде контракт бойынша міндеттемелер орындалды деп саналады және егерде бұдан былай қарай республика аумағына 180 күннен астам уақыттан кейін тауар әкелінетін болса, ондай операцияларға лицензия берілмейді).

"Тіркеу куәлігі" бөлімі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес түсім контрактіде белгіленген мерзімде түспеген жағдайда толтырылады, бірақ Қазақстан Республикасының аумағында

тауардың кедендік ресімделген күнінен бастап 180 күннен кешіктірмей экспорттер Ұлттық Банктің облыстық филиалында контрактіні тіркеуден өткізуге міндетті.

"Уәкілетті адамдардың қолы" бөлімі былайша толтырылады.

Экспорт жөніндегі паспорттың барлық даналарына (лауазымы, аты-жөні көрсетіле отырып) қол қойылады:

- экспорттердің атынан - экспорттер басшысы;
- банктің атынан - банктің мәміле паспорттын ресімдейтін жауапты қызметкерлері;

- кеден органының атынан - валюта бақылауын жүргізу жөнінде импорт бойынша мәміле паспорттына қол қоюға және басқа іс-әрекет жасауға уәкілдік берілген кеден органының жауапты адамдары қол қойып, банктің, экспорттер мен кеден органының мөрлері қойылады.

"Банктің, кеден органының ерекше белгілері" бөлімінде Мәміле паспорттының бағанында көрсетілмеген, бірақ осы Нұсқаулықта көзделген, немесе органдардың және валюталық бақылау агенттерінің жұмыстарын жеңілдететін мәліметтер көрсетіледі.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі

Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы
N 271 қаулымен бекітілген Қазақстан
Республикасында экспорт-импорт валюта
бақылауын ұйымдастыру туралы
Нұсқаулыққа
N 2 қосымша

"Банк, кеден органы" _____

(банктің немесе оның филиалының, кеден органының толық атауы)

199__ жылғы экспорт жөніндегі валюта бақылауының кіріс және шығыс құжаттарын есепке алу Журналы

Басталуы _____ (көрсетілген күнтізбелік жылда журналда бірінші тіркелген құжаттың тіркеу күні көрсетіледі)

Аяқталуы _____ (көрсетілген күнтізбелік жылда соңғы тіркелген құжаттың тіркеу күні көрсетіледі)

Бланк

1. Банктің/кеден органының тіркеу нөмірі

2. Құжаттың атауы

3. Нөмірі және күні

Кіріс

4. Түскен күні

5. Корреспондент

Шығыс

6. Жіберілген күні

7. Корреспондент

8. Құжатты алған адамның қолы

Ескерту: импорт жөніндегі валюта бақылауының кіріс және шығыс құжаттарын есепке алу журналы әр күнтізбелік жылға жасалады (бірінші құжаттың келіп түскен күнінен). Журнал аяқталғанда банктің бас бухгалтерінің және кеден органының лауазымды адамның қолы қойылады және архивке сақтауға өткізіледі. Архивте сақтау мерзімі - журнал аяқталған күннен бастап 10 жыл.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі

Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы

№ 271 қаулысымен бекітілген

Қазақстан Республикасында

экспорт-импорт валюта

бақылауын ұйымдастыру туралы

Нұсқаулыққа

№ 3 қосымша

№ 21 (22) экспорт жөніндегі мәміле
паспорты

_____ ж.

Экспортер банктің деректемелері

Атауы _____

Филиалы _____

Мекен-жайы _____

СТН _____

Импортердің деректемелері

Атауы _____

ОКПО коды _____

Мекен-жайы _____

Банк шотының номері _____

Салық тіркеу нөмері _____

Салық органының мекен-жайы _____

Паспорттық мәліметтері _____

Үшінші адамның деректемелері

Атауы _____

ОКПО коды _____

Мекен-жайы _____

СТН _____

Салық органының мекен-жайы _____

Паспорттық мәліметтері _____

Шетелдік әріптестің деректемелері:

Атауы _____

Ел _____

Мекен-жайы _____

Шетелдік бәсекелес банк Деректемелері: _____

Контрактінің деректемелері және шарттары

Нөмірі _____ Соңғы күні _____
Күні _____ Төлем валютасы _____
Контракт сомасы _____ Төлем валютасының коды _____
Тауар _____
Порт, белгіленген станция _____
Контракт бойынша валюта _____ Есеп нысаны _____
Контракт бойынша валюта коды _____ Төлем мерзімі _____
Валюталық ескертпе _____

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы

Лицензияның номері _____ Күні _____

Кейінге қалдыру _____

Тіркелу куәлігі _____

Уәкілетті адамдардың қолы:

Банктің атынан   Импортердің атынан   Кеден органының атынан
лауазымы _____ лауазымы _____ лауазымы _____

Аты-жөні(қолы) _____ Аты-жөні(қолы) _____ Аты-жөні(қолы) _____

М.О. күні _____ М.О. күні _____ М.О. күні _____

Үшінші адамның атынан
лауазымы _____

М.О.   Күні _____

Банктің, кеден органының ерекше белгілері

Мәміле паспортын ресімдеу

Тәртібі

"Импорт жөніндегі мәміле паспорты" - қисық сызықпен белгіленген төрт бөліктен тұратын мәміле паспортының күрделі коды көрсетіледі:

- бірінші бөлігі екі араб санынан тұрады, оның "2" деген бірінші саны осы импорт жөніндегі мәміле паспортының тауар импортынан келіп түскен ақша түсіміне валюталық бақылау жасауға арналған, ал "1" деген екінші саны мәміленің паспорт бойынша алдын-ала төлем жасайтын орны, немесе "2" - тауардың кедендік ресімделгенін көрсетеді;

- екінші бөлігі ОКПО (мекемелер мен ұйымдардың жалпы классификаторы) бойынша банк кодын құрайтын сегіз саннан тұрады;

- үшінші бөлігі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі банк филиалына берген номерден тұратын үш саннан тұрады. Банктің бас кеңсесінде есеп жүргізген кезде немесе филиалдары болмағанда бұл бөлікке "000" қойылады;

төртінші бөлігі журналға сәйкес осы импорт жөніндегі мәміле паспортының рет номерінен тұрады. Мәміле паспортының жылдар бойынша номерлерін бірыңғайландыру мақсатында рет номерінің алдына ағымдағы жылдың соңғы саны жазылып, одан кейін нүкте қойылады (мысалы, 21/00000000/000/9.12).

"Импорт жөніндегі мәміле паспорты" деген бағанның астына оның импорт бойынша журналға тіркелген күні көрсетіледі.

"Банк деректемелері" бөлімі былайша толтырылады.

"Атауы" деген бағанға осы импорт жөніндегі мәміле паспортына қол қойған банктің аты толық көрсетіледі.

"Филиал" деген бағанға импортердің шоты жүргізілетін филиалдың толық аты көрсетіледі, бұдан әріде импорт жөніндегі мәміле паспортының "банктік шот номері" бағанында көрсетіледі.

Көрсетілген шот банк филиалында жүргізілген жағдайда ғана толтырылады. "Мекен-жайы" деген бағанға импортер шотын жүргізуші банктің (немесе импортердің шоты банк филиалында жүргізілсе, банк филиалының) толық почталық мекен-жайы көрсетіледі.

СТН бағанында салық органында банк тіркелген салық төлеушінің тіркеу нөмірі көрсетіледі.

"Импортердің деректемелері" бөлімі былайша толтырылады:

"Атауы" деген бағанда мәміле паспортына қол қойған импортердің толық ресми аты көрсетіледі.

"ОКПО коды" деген бағанда мәміле паспортына қол қойған импортердің оған мемлекеттік статистика органы берген сегіз таңбалы коды көрсетіледі.

"Мекен-жайы" деген бағанда импортер жөніндегі мәміле паспортына қол қойған импортердің толық почталық мекен-жайы көрсетіледі.

"Банк шотының номері" деген бағанда импортердің банктегі (филиалдағы) импорт бойынша мәміле паспортына қол қойған импортердің осы мәміле паспортында көрсетілген контракті бойынша ақша аударылатын шотының номері көрсетіледі.

"СТН" бағанында импортердің салық органында салық төлеуші ретінде тіркелген тіркеу номері көрсетіледі.

"Салық органының мекен-жайы" деген бағанда импортердің тіркелген жері бойынша салық органдарының мекен-жайы көрсетіледі.

"Импортердің паспорттық мәліметтері" бағанында мәміле паспортына қол қойған паспорттың N, кім бергендігі және қашан берілгені көрсетіледі.

"Үшінші адамның деректемелері" бөлімі "Импортердің деректемелері"

бағаны сияқты толтырылады:

"Шетелдік әріптестің деректемелері" бөлімі былайша толтырылады:

"Атауы" деген бағанда осы импорт жөніндегі мәміле паспорты негізінде жасалған контрактіде көрсетілген түрдегі импортталатын тауарларды шет елдік сатып алушының аты көрсетіледі.

"Ел" деген бағанда осы мәміле паспорты жасалуға негіз болған сатып алушы тұратын елдің контрактіге сәйкес атауы көрсетіледі.

"Мекен-жайы" деген бағанда осы импорт жөніндегі мәміле паспорты негізінде жасалған контрактінің шарттарына сәйкес шет ел сатып алушысының заңды мекен-жайы көрсетіледі.

"Шетелдік әріптес банк деректемелері" деген бағанда шетелдік бәсекелеске қызмет көрсететін банктің мекен-жайы мен деректемелері көрсетіледі. Егер контрактіде деректемелер көрсетілсе осы баған толтырылады. Осы бағанда көрсетілген мәліметтер мәміленің ресімделген паспорты бойынша шетел тарапының басқа банктік деректемелер арқылы ақша аударымы кезінде төлем бірдейлігінен бас тартуға негіз бола алмайды.

"Контрактінің деректемелері мен шарттары" бөлімі былайша толтырылады:

"Номері" деген бағанда осы импорт жөніндегі мәміле паспорты негізінде жасалған контрактінің нөмірі көрсетіледі.

"Күні" деген бағанда контрактіге қол қойылған күні көрсетіледі.

"Контракт сомасы" деген бағанда осы контрактіге сәйкес импортталатын тауарлардың жалпы құны көрсетіледі.

"Тауар" деген бағанда контракт бойынша тауардың аты көрсетіледі. Тауардың бірнеше атауы болғанда оларды үтір арқылы бөліп, немесе мәміле паспортын ресімдеу үшін көзделген тәртіпке сәйкес тауарға қосымша тізбек жасау арқылы көрсету керек.

"Межелі станция, айлақ" деген бағанда сатып алушының еліндегі жүк жеткізілетін орын көрсетіледі. Бірнеше орын болған жағдайда баған "Тауар" бағаны сияқты толтырылады.

"Контракт бойынша валюта" деген бағанда "Кедендік жүк декларациясын толтыру тәртібі туралы" Мемлекеттік кеден комитетінің нұсқаулығы негізінде республикалық кеден органдары қолданатын валюталар классификаторына сәйкес контракт сомасы белгіленген валюта атауы көрсетіледі.

"Контракт бойынша валюта коды" деген бағанда "Кедендік жүк декларациясын толтыру тәртібі туралы" Мемлекеттік кеден комитетінің нұсқаулығы негізінде республикалық кеден органдары қолданатын валюталар классификаторына сәйкес контракт бойынша валюта коды көрсетіледі.

"Валюталық ескертпе" деген бағанда контракт бойынша валюта төлеміне валюта бағамын есептеу тәсілі көрсетіледі ("контракт бойынша валюта" мен "

төлем валютасы" сәйкес келмегенде ғана толтырылады).

"Соңғы күні" деген бағанда мәміле паспортын жасауға негіз болған контракт шарттарына сүйеніп импортер көрсеткен болжамды екі күннің соңғысы көрсетіледі: кедендік ресімдеуді аяқтағаннан кейін ақы төлеу кезінде - төлем контрактінің шарттары бойынша мүмкіндігінше соңғы күн, алдын ала төлем кезінде яғни тауар жеткізудің осы контракт шарттары бойынша есеп айырысу күні көрсетіледі.

"Төлем валютасы" деген бағанда "Кедендік жүк декларациясын толтыру тәртібі туралы" Мемлекеттік кеден комитетінің нұсқаулығы негізінде республикалық кеден органдары қолданатын валюталар классификаторына сәйкес импортталатын тауардың төлемі жүргізілетін валютаның аты көрсетіледі.

"Төлем валютасының коды" деген бағанда "Кедендік жүк декларациясын толтыру тәртібі туралы" Мемлекеттік кеден комитетінің нұсқаулығы негізінде республикалық кеден органдары қолданатын валюталар классификаторына сәйкес төлем валютасының коды көрсетіледі.

"Есеп айырысу түрі" деген бағанда контрактідегі шарттарға сәйкес (төменде келтірілген классификаторға сай) импортталатын тауар үшін қолданылатын есеп айырысу түрінің коды көрсетіледі:

Есеп айырысу нысаны коды

Аванстық төлем (алдын ала төлеу)	00
аккредитив	10
инкассо	20
аударым	30
басқалары	40

Есеп айырысудың аралас түрі қолданылуы мүмкін, онда бағанға екі код жазылады.

"Төлеу мерзімі" бағанында тауардың әр партиясына төлем мен кедендік ресімдеудің төменде келтірілген классификаторға түскендегі есеп айырысу мерзімінің коды көрсетіледі:

Төлем мерзімі	Коды
Аванстық төлем	00
30 күн ішінде	01
60 күн ішінде	02
90 күн ішінде	03
120 күн ішінде	04
150 күн ішінде	05

90 күн ішінде	03
120 күн ішінде	04
150 күн ішінде	05
180 күн ішінде	06
9 ай ішінде	09
12 ай ішінде	12
18 ай ішінде	18
2 жыл ішінде	22
3 жыл ішінде	23
4 жыл ішінде	24
5-9 жыл ішінде	25, 26, 27, 28, 29
10 жыл ішінде және одан да көп	30

Импорттер тауарға төлем мерзімі кодын белгілеу үшін импортталатын тауарға төлемге есеп айырысу мерзімін жоспарланған төлем күні мен тауардың тасымал уақытын, банк құжаттарының, контракт жөніндегі төлем шарттарының өту уақытын және басқа факторларды ескере отырып кедендік ресімдеу аяқталуы арасында, дербес белгілейді.

"Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы" бөлімі

Тауарға төлем және оны Қазақстан Республикасының кедендік аумағына кіргізген күн аралығы 180 күннен асқан жағдайды толтырылады (өнім берушінің қоймасынан жеткізудің ерекше талабы жағдайында, валюта операцияларын жүргізудің Нұсқаулығы нормаларымен сәйкестігіндегі ерекшелікті алдын-ала болжау мүмкіндігі, немесе, резиденттің осы тауар бойынша жеке меншік құқығына ие болғанын растайтын барлық құжаттардың кеден органына ұсыну шарты кезінде міндеттемелерді нақты орындаған сәттен бастап мерзімді есептеу)

Мұндай жағдайда капитал қозғалысымен байланысты операциялар жүргізуге Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясының түпнұсқасын импорттер ұсынғанға дейін банк импорт бойынша мәміленің паспортына қол қоймайды.

Көрсетілген лицензияны ұсынғанда импорт бойынша мәміленің паспорттың осы бөлімі былайша толтырылады:

"Нөмір" бағанына Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің импорттерге берген лицензиясының нөмірі көрсетіледі.

"Күні" бағанында лицензияда көрсетілген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің берген күні көрсетіледі.

"Кейінге қалдыру" бағанында импортталатын тауар түсімінің кейінге қалдырылған мерзімі (180 күннен астам) көрсетіледі.

"Тіркеу куәлігі" бөлімі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілеріне талаптарына сәйкес импортер тауарды жеткізбеген мерзім ішінде контракт бойынша олар жүзеге асыратын мәміле алдын ала төлемді көздеген жағдайда импортер алған нөмір және тіркеу күні көрсетіледі.

"Уәкілетті адамдардың қолы" бөлімі былайша толтырылады.

Импорт жөніндегі мәміле паспорттың үш данасына (лауазымы, аты-жөні көрсетіле отырып) қол қойылады:

- импортердің атынан - импортердің басшысы;
- банктің атынан - банктің жауапты қызметкерлерінің бірі;
- кеден органының атынан - валюта бақылауын жүргізу жөнінде импорт бойынша мәміле паспорттына қол қоюға және басқа іс-әрекет жасауға уәкілдік берілген кеден органының жауапты адамдары - үшінші адамның атынан - үшінші адамның басшысы.

Импорт жөніндегі мәміле паспорттың үш данасына банктің, кеден органының және импортердің мөрі қойылады.

"Банктің ерекше белгілері" бөлімінде - төлем жасаушы үшінші адам туралы ақпараттар, шарт талаптарына сәйкес олар төлейтін сома туралы мәлімет және импорт бойынша мәміле паспорттының бағандарына көрсетілмеген, бірақ осы Нұсқаулықта көзделген немесе органдар және валюталық бақылау агентінің жұмысын жеңілдететін басқа да жазбалар көрсетіледі.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы
N 271 қаулысымен бекітілген Қазақстан
Республикасында экспорт-импорт
валюта бақылауын ұйымдастыру туралы
Нұсқаулыққа N 4-қосымша

"Банк, кеден органы" _____ (банктің және оның филиалының, кеден органының толық атауы)

199__ жылғы экспорт жөніндегі валюта бақылауының кіріс және шығыс құжаттарын есепке алу Журналы

Басталуы _____ (көрсетілген күнтізбелік жылда журналда бірінші тіркелген құжаттың тіркеу күні көрсетіледі)

Аяқталуы _____ (көрсетілген күнтізбелік жылда соңғы тіркелген құжаттың тіркеу күні көрсетіледі)

Бланк

1. Банктің/кеден органының тіркеу нөмірі

2. Құжаттың атауы

3. Нөмірі және күні

Кіріс

4. Түскен күні

5. Корреспондент

Шығыс

6. Жіберілген күні

7. Корреспондент

8. Құжатты алған адамның қолы

Ескерту: импорт жөніндегі валюта бақылауының кіріс және шығыс құжаттарын есепке алу журналы әр күнтізбелік жылға жасалады (бірінші құжаттың келіп түскен күнінен). Журнал аяқталғанда банктің бас бухгалтерінің және кеден органының лауазымды адамның қолы қойылады және архивке сақтауға өткізіледі. Архивте сақтау мерзімі - журнал аяқталған күннен бастап 10 жыл.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы N 271
қаулысымен бекітілген Қазақстан
Республикасында экспорт-импорт валюта
бақылауын ұйымдастыру туралы Нұсқаулыққа

4										
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Банктің атауы
Басшының қолы және мөрі

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Басқармасының 1999 5 N 271
қаулысымен бекітілген Қазақстан
Республикасында экспорт-импорт валюта
бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа
N 6-қосымша
есеп беру нысаны - ай сайын

Экспорт-импорт валюта бақылауының

нәтижелері туралы ақпарат

199__жылғы _____ айы

мың АҚШ долл.

Көрсеткіштер	Жолдардың		Экспорт	Импорт
	коды			
Есепті кезеңде жүзеге асқан операциялар көлемі 01				

оның ішінде:			
1. экспорттердің/импортердің банктік шоты арқылы түсуіне/төлеуге жатқызылғаны	02		
оның ішінде:	03		
1.1. есепті кезеңде түскені/төленгені			
1.2. өткен кезеңдегі аванспен түскені/төленгені	04		
1.3. Алдағы кезеңдерде түсетіні/төленетіні	05		
2. Экспорттан және импорт үшін валюта қаражатын пайдаланғаннан түсетін валюта түсімі көзделмеген операциялардың көлемі	06		
оның ішінде шоттағы:			
2.1. берілген/алынған кредиттер	07		
2.2. бұрын берілген несиені және ол бойынша сыйақыны (мүддені) өтеу	08		
2.3. шетелдегі/Қазақстандағы инвестициялар	09		
2.4. Қазақстандағы/шетелдегі инвестициялар бойынша кіріс	10		
2.5. Баспа-бас мәміле	11		
2.6. басқа да мәмілелер	12		

Кеден комитеті

Басшының қолы және мөрі

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы N 271
қаулысымен бекітілген Қазақстан

Импорт мәмілесі бойынша
жүргізілген төлемдер туралы ақпарат

б)

N	Лицензия.	Контракт	Импорттер	Төлем	Сома	Алушы	Валюта	Ескер.
	ның және		күні		коды	ту		
	тіркеу							
	қуәлігі.							
	нің							
	нөмірі							
1								
2								
3								
4								

Банктің атауы

Басшының қолы және мөрі

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы N 271
қаулысымен бекітілген Қазақстан
Республикасында экспорт-импорт валюта
бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа
N 9-қосымша
есеп беру нысаны - ай сайын

Экспорт-импорт валюта бақылауының
нәтижелері туралы ақпарат

мың АҚШ долл.

Көрсеткіштер	Жолдардың коды	Экспорт		Импорт	
		барлығы	оның ішінде	барлығы	оның ішінде
Есепті кезеңде ресімделген мәміле паспорттардың саны	01				
Есепті кезеңде ресімделген мәміле паспорттары бойынша сома	02				
Есепті кезеңдегі төлемдердің алуға/төлеуге жатқызылғаны	03				
Есепті кезеңдегі төлемдердің нақты төленгені/алынғаны	04				
оның ішінде:	05				
Есепті кезеңде ресімделген мәміле паспорттары бойынша					
алынған/төленген төлемдер					
Есепті кезеңдегі мерзімі ұзартыл. ған төлемдердің сомасы					
оның ішінде:					
Есепті кезеңде ресімделген мәміле паспорттары бойынша					

Банктің атауы
Басшының қолы және мөрі

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы N 271
қаулысымен бекітілген Қазақстан
Республикасында экспорт-импорт валюта
бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа
N 10-қосымша
есеп беру нысаны - ай сайын

Балама сомасы 5 мың АҚШ долларына дейінгі

экспорт мәмілесі бойынша
валюта түсімінің келіп түсуі туралы ақпарат

а)

N	Экспортер	Контракт	Төлем	Сума	Импорттер	Валюта	Ескерту
		күні		коды			
1							

2							
3							
4							

Балама сомасы 5 мың АҚШ долларына дейінгі
импорт мәмілесі бойынша
жүргізілген төлемдер туралы ақпарат

б)

N	Импорттер	Контракт	Төлем	Сом	Экспортер	Валюта	Ескерту
		күні		коды			
1							
2							
3							
4							

Банктің атауы

Басшының қолы және мөрі

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Басқармасының 1998 ж. 5 желтоқсандағы N 271
қаулысымен бекітілген Қазақстан
Республикасында экспорт-импорт валюта
бақылауын ұйымдастыру туралы нұсқаулыққа
N 11-қосымша

Кеден органының атауы
Басшының қолы және мөрі

Оқығандар:

Багарова Ж.А.

Икебаева А.Ж.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК